

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četrstopenjske petite vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. Opraviništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Rusi v Aziji.

Še mej rusko-turško vojno so Rusi v srednji Aziji pripravili tri vojne oddelke, katerim je bil glavni poveljnik turkeštanski glavni guverner general Kaufman, da bi s to vojsko planili proti Indiji, ko bi se Angleži javno zvezali s Turčijo. Da Anglija pri vsem svojem ropotanju nij šla do poslednjega koraka, ampak ostala pri demonstracijah in peresnem vojevanju, storili so v prvi vrsti obziri na Indijo in opravičeni strah, da po vmešanju Rusije ne bi se 300 milijonov podjarmljenih Hindusov vzdignilo in za vselej konec se storil angleškemu gospodstvu v južni Aziji. Tačas nij prišlo do vojne mej Rusijo in Anglijo, in tudi pozneje ne, ko so Angleži agresivno postopali proti Afganistanu in velik del tega, ruske in angleške provincije lotujočega ozemlja zasedli.

Tugi glede tega postopanja Angležev morala se je neka tajna nagodba mej Rusijo in Anglijo skleniti, ker bi drugače nemogoče bilo, da bi Rusija mirno gledala, kako njeni najhujši protivnik bliže prodira do ruske meje. In da so res Rusi in Angleži tudi v tem slučaju se raje mirno pogodili, nego da bi mej soboj merili svoje moči na bojnem polju, kažejo najnovejši dogodjaji v srednji Aziji, zaradi katerih je spet velik krik nastal v rusofobnih nemških in angleških listih.

Rusi so namreč iste vojne oddelke, katere so bili zbrali že leta 1877 in 78 na turkeštanski meji, v tem času še pomnožili in nedavno je general Lazarev s celo to armado udaril jo po Amudarju naprej proti zahodni in severni meji Afganistana, da, kakor se oficijalno trdi, ukroti divje roparske rodove, ki zasedajo obširno ozemlje do glavnega svojega

mesta Merv. Za kolikor so tedaj Angleži razegnili svoje meje proti zahodu in severu, za toliko bodo tudi Rusi si novih zemelj osvojili proti jugu in vzhodu.

In tako se vedno in vedno bolj bližata glavna gospodarja Azije, s tem pa se tudi bliža osodepolni trenotek, ko v borbi za gospodstvo v Aziji bode se vnel odločilni boj mej največjo državo na suhej zemlji in ošabno gospodarico morja. Prej ali slej pride do tega velikanskega boja, to sprevidijo Rusi in Angleži in oba naroda že zdavnaj pripravljata svoje moči, a oba, dokler se daje odločujeta to bitvo in pripuščata raje drug drugemu cele dežele, dokler se to na tuje stroške more zgoditi.

In zato so Rusi mirno gledali, ko so Angleži naprej prodirali v Afganistanu in se Angleži ne ganejo zdaj, ko Rusi zasedajo velikanske prostore do Merva.

Ruska ekspedicija proti Turkmanom in prodiranje njih v Merv gre, tako se poroča, jim srečno izpod rok. Ko je bil prišel general Lazarev v Čekišlar, pozdravil ga je Akverdi khan, sin Tikma Sardara khana v Mervu. General Lazarev mu je dal za očeta sledeče pisanje: „Jaz, generalni adjutant Lazarev, sem imenovan od Njegovega Veličanstva, belega carja, da z veliko vojsko prodrem v stepe. Vaši rojaki so pred nekaj leti naš oddel napali v Mihajlovem zalivu; minolega leta so napadli Chodsham-Kale. Za to moram vaše roparje umiriti. Javljam vam, da grem odkrito zoper vas, ako se hočete boriti, mi bode to prav prijetno. Ali v koranu stoji zapisano: „Ako je tvoj sovražnik močnejši nego ti, to se mu kar udaj, ne ozirajoč se na njegovo vero.“ Te besede in moje svete naznani Tekke-

narodu. Dne 3. marcija sem srečno dospel v Čekišlar in sem našel tam tvojega sina, Akverdi khana, kar me je obradostilo. Sprevidel sem, da si pametno delal in da želiš služiti našemu velikemu belemu carju. To pismo pošljem ti po tvojemu sinu; njega zadržaj povedi prebivalstvu. Pomisli, da je smoter našega prodiranja samo ta, da se naredi zopet mir in nepokorne umiri. Kdor služi pošteno in marljivo belemu carju, tega bodem jaz branil, kdor pa mene ne bo poslušal, tega čem najhujše kaznovati, tega bodite uverjeni. V kratkem bodem prišel s svojimi četami k vam. Moje nasvete povedi Abal-Tekom. Naj se udajo, kadar stopim na njih zemljo. Ako tega nečejo, to jih posvari, da mi ne bodo pozneje kaj očitali. Mi vsi smo otroci proroka Adama. Vsak izmed nas mora zvesto čuvati svojo vero. Za vašo vero se mi ne zmenimo, nasprotno, mi še čestimo one, ki spoštujejo svoje običaje. Jaz pridem k vam samo za to, da neubogljive umirim. Pri mojem prihodu v Čekišlar sem dal svobodo vsem vašim ujetnikom. Pri vas pak sta zdaj dva naša vojaka. Ako mi ja daste nazaj, je dobro, ako ne, bodem ja znal najti, naj si bosta tudi pod zemljo.“

Iz tega pisma je razvidno, da Rusi dobro dobro poznajo značaj srednje-azijskih narodov, ter vedó, kako se mora z njimi govoriti. Abal-Teki se pripravljajo sicer za boj v Mervu, a nij misliti, da bi se uspešno branili, ker morajo dobiti Rusi to mesto v svojo pest. Od tod jim je odprta cesta v perzijski Mešed in v Herat in s tem silni upliv na trgovino, ki gre iz Perzije in Afganistana že zdaj vsa skozi Merv.

Listek.

Take so!

(Spisal M. Brenc.)

Dobra duša je bil ta moj prijatelj Ivan. Da-si nij zahajal v našo družbo, kjer smo ga pili vsak večer pri „belem volku“, vendar smo ga vsi radi imeli. Kadar je pa vendar zmagala pri njem slaba stran, prišel je v našo družbo, a ostajal je le kratek, silno kratek čas. In če smo ga časih vprašali, zakaj se tako hitro vrača domu, dejal je, da ima opravke, sila važen opravke. Mi pa smo se mu smijali in mu nismo nič, prav nič verjeli.

Kako je bil natančen ta moj prijatelj Ivan! Od zjutraj do poludne in popoldne zopet se je tako vestno držal svojega poslovanja — bil je namreč pristav — da ga je večkrat naš principal, ta debelotrebušna, osornogleda pošast, stavil v izgled. Bili smo malo ne-

marni v svojem poslovanju, a vendar nismo zaslužili tolikrat karajočih besedij tega debeloha principala. In vendar smo se navadili tudi tega grdogleda, in če nas je opominjal, smijali smo se mu, ko je odšel, prav zelo smo se mu smijali.

Moj prijatelj Ivan pa se nij smijal, ker je bil preresen in ga tudi gospod principal nij ozmerjal.

Kakor sem dejal, moj prijatelj je bil zelo natančen v svojem poslovanju. Popoldne se je vračal le za kratek čas k svoji ženi obedovat in potem je lezel zopet nazaj v pisarno. Ta bore moj prijatelj bil je vedno v tej pustej pisarni, da-si bi bil vendar doma lahko preživel lepe ure pri svoji ženi. Mlada je bila in lepa gospa Marija, žena mojega prijatelja. V mirnem zakonu sta živela in živa duša — tudi stara dekla Marina ne, ki je že čez leto služila pri mojem prijatelji — nij vedela povedati, da bi bilo prišlo kedaj „tako“

navskriž mej njima. Bil je dobra duša ta moj prijatelj!

Omeniti moram le mali prigodek iz življenja tega zakonskega para. Vendar ta prigodek nij prav nič motil zakonskega miru, kajti bil je dobra duša ta moj prijatelj. Poslušajte torej!

Nekega zimskega večera se je vrnil moj prijatelj pozno domu iz kancelije, kjer je dolgo premetaval te suhoparne sodnijske papirje. Žena prišla mu je že na stopnice nasproti — in kako ga je prijazno pozdravila, objela ga okolo vratu, potem pa mu je očitala, zakaj jo pusti samo tako dolgo doma!

Kako je bil srečen moj prijatelj, ker je imel tako ljubeznjivo ženo!

Tisti večer pa je bil moj prijatelj sila truden in počiti si je hotel nekoliko, stegnil je svoje kosti in koščice po divanu — zaspali pa vendar nij mogel, ker pod glavo čutil je nekaj trdega — bile so rokavice, prav moške

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 9. avgusta.

Preko razlujenih nemških novin bode dovršila se češka nagodba. Vlada bode morala vse storiti, da stopijo Čehi v državni zbor. V to smer tečejo tudi dogovarjanja zdaj mej češkim vodjem dr. Riegrom in grofom Taaffjem.

Vnanje države.

Ruski car Aleksander bode odpotoval črez Varšavo v Livadijo. V Varšavo pride dué 18 t. m., kjer bode štiri dni ostal.

Srbska vlada je imenovala Savo Gručca glavnim konzulom in diplomatičnim agentom v Sofiji.

Bolgarska vlada izjavlja v svojem manifestu, da bode skrbela za mir, državo organizirala in si pridobivati skušala simpatije evropskih vlad.

Turški vojni minister je sklenil še 15.000 vojakov domov odpustiti. Iz Janine pak se javlja, da Turki še zmirom pošiljajo vojakov na meje. V Volo je prišlo 9 batalijo nov vojakov s tremi baterijami.

Dopisi.

Iz Trsta 6. avgusta. [Izv. dopis.] V vašem listu uže omenjeni shod vseh rodoljubov iz Primorskega bode v nedeljo 10. avg. t. l. v Nabrežini v dvorani g. Tanceja, in se začne točno ob 11. uri dopoldne. Državni poslanec g. J. Nabergoj razposlal je sledeče vabilo k temu shodu: „V obče čutimo mi Slovenci na Primorskem, da nam je treba boljše organizacije, več edinosti in delavnosti, da ohranimo to, kar smo dozdej pridobili na narodnem polju, in da te le še male pridobitve še zdatno pomnožimo. — Mnogi najboljši rodoljubje na Primorskem in drugod poudarjali so v zborih in časnikih potrebo zedinjenega delovanja vseh primorskih Slovencev in Hrvatov živečih v Istri; — nasvetovalo se je, da se ustanovi, ali prav za prav vzdržuje za celo Primorsko eno samo politiško društvo in en sam list kot glasilo za vse naše potrebe. Bilo je v to svrhu uže več pogovorov, in podpisani se je tudi privatno posvetoval z odličnimi rodoljubi iz Trsta, Goriškega in Istre; in poizvedel je, da večina teh rodoljubov želi, da se skličejo v en velik shod vsi količkaj veljavni rodoljubje iz Trsta, Goriškega in Istre; — ta veliki zbor naj bi potem odločil za vse veljavno, kaj se ima storiti. Blizo tako sta sklenili tudi politiški društvi „Edinost“ in „Sloga“, in podpisani je bil od mnogih strani naprošen, in po posebnej konferenci rodoljubov v Trstu pooblaščen,

da skličejo ta narodni shod. — Na podlagi tega usoja si podpisani, vabiti vse rodoljube k narodnemu shodu, ki bode v nedeljo, 10. avgusta t. l. v Nabrežini itd.“

Želeti je, da narodnjaki iz vseh krajev Primorja, iz Goriškega, Trsta in okolice in iz Istre v prav obilnem številu pridejo k temu shodu, kajti treba je, da se zvežejo vse moči, ako hočemo uspešno braniti se proti našim narodnim nasprotnikom. V slogi je moč. Čemu dva lista, ko bi nam zadostoval eden? Da pa je treba boljše organizacije, kazale so volitve v državni zbor na Goriškem in v enem delu Istre. —

Iz Idrije 7. avgusta. [Izviren dop.] V zadnjič sem vam poročal, kak vtis je napravilo g. Trevenovo „odprto pismo“ v Idriji; da se mi ne bode moglo očitati, da sem pristransk, hočem denes spregovoriti par besed o vtisu, ki ga je napravil g. Onderkov „popravek“ na županovo pismo.

Nič prave „korajže“, nič pravega veselja, nikakega odločnega pripoznanja, da je odgovor temeljit, da je mož odvrnil vse vdarce, s katerimi ga je župan Treven pred svetom obložil! — Le malo se govori o „popravku“ in če se sploh govori, prouzroči to navadno kak pristaš Onderkov, kateri meni, da bode dobil Bog ve kaj za to, če zagovarja na zatožnej klopi sedečega avtokrata. Kolikokrat pa sem slišal besedovati o Onderkovem proizvodu, vselej sem čul, da to nij nič, kar je on poslal mej svet, da bi se opral, posebno prijetno pak mi je dčlo, ko sem slišal te dni enkrat inteligentno narodno gospodičino reči: „ah! saj je g. Onderka videti vendar jako energičen mož, vsaj njegov pogled je tako oster, da me vselej presune, kadar se prilično vjamejo moje oči z njegovimi — ali njegov odgovor na g. županovo pismo se mi zdi tako ponižen, tako miren, rekla bi bojazljiv, da sem takrat, ko sem primerjala pismo z odgovorom, nehoté si dejala, no, ko bi ne znala ali mogla boljše odvrniti napádov, kakor g. Onderka, rajše bi molčala, da bi nasprotniku na tak način vsaj ne dala prilike, da me lahko še bolj prime“. — In prebrisana gospica je prav govorila, tako kakor more le govoriti človek, ki ljubi pravico in pozna naše matadorje, kateri se hočejo skrivati za lepe besede, kojim pak drugi ne vrjame, nego edino le njihovi borni mameluki; ko pa sem gospodičini na njeno pametno opazko odgovoril z besedami Shakespearovimi: Das böse steigt an's licht, berge es die erde, so tief sie reicht — me

ona tako zaupno pogleda v oči in pristavi: Vedite da vsak dan težko pričakujem odgovora v „Sl. Nar.“, kajti mož, ki se je toliko daroval, da je brezusmiljeno vdaril črez glavo naših zatiralcev, ta mož bode porabil sedaj priliko pokazati Onderko v pravej podobi.

Nij moja reč pretresovati, kaj bi se lahko odgovorilo Onderki, nij me volja segati g. Trevenu v besedo — nekaj pak moram vzeti v pretres, ker se mi zdi, da ta bolezen postaja nekako epidemična. — Govori se pri nas mnogokrat in celo v strogo narodnih krogih. Ka nam pomaga ves ta boj? — Si bomo li boljši? — Bomo kaj dosegli? — Nijso li ti ljudje vsled „Naroda“ še besnejši, nego so bili dosedaj? — Pustimo jim rajši terén in mir bode narejen mej sedaj do vrhunca razburjenimi duhovi; povrnil se bode zopet oni blagodejni vzduh, ki je prijetno vabil naše sovražnike na naše narodne zabave — mi Slovenci tako ne moremo ničesar doseči, tudi če je jasno ko beli dan, da je krivica, kar se rokovnjaški počenja z nami.

Na vse to bi bil odgovor prav lehak, ako bi si nekateri naših ljudij dali dopovedati, da je res, da kdor trka, temu se odpre — a vse to je pri nekaterih zastoj. Pa pride jeden tistih podkupljenih špiceljnov, natrobasa temu ali onemu — posebno pa na ženske imajo korajžo — kaj na ušesa, da se bode temu in temu Slovcu Bog ve kaj zgodilo, da se je Onderka radi tega peljal iz Idrije, da se bode maščeval nad „Narodovim“ dopisnikom, da je ta zgubljen za zmir, da ljudstvo vedno bolj in bolj trpi — in Boga mi! take besede teh hinavcev padejo žalibože dostikrat na „verna“ tla! — Mi pak si iz tega ničesar ne naredimo, kajti ideja, za katero se borimo uže nekaj let sem, ideja prodira v vse kroge našega mesta in ponosno lahko rečemo, da se za naše dopise v „Slovenskem Narodu“ briga cela Idrija, prijatelji naši, kakor nič manj ljuti naši nasprotniki.

In če sedaj ravno ne moremo pokazati dosta, kar smo dosegli, vendar le lahko rečemo, da se mera idrijskih krivic vedno in vedno bolj nadopolnjuje in nij daleč čas, ko bode lahko rekel idrijski rudar: Dosta sem pretrpel, a sedaj diham prosteje; višji krogi bodo spoznali, da tako ne more iti dalje, in stopila bode na mesto krivice in zatiranja pravica in složno delovanje.

Iz Gradca 6. avgusta. [Izv. dopis.] „Sprevodnica gospodu M. Hermanu v državni zbor“ priobčena v „Slovenskem Narodu“ št.

rokavice. Moj prijatelj pa nij imel navade nositi rokavice, in čudno se mu je zdelo, od kod rokavice. Žena njegova, mlada krasna gospa Marija pa mu je dejala, da jo je obiskal denes sorodnik in da jih je pozabil. In verjel jej je ta kratkovidni kancelist. Res, dobra duša je bil ta moj prijatelj, niti najmanjega suma nij izbudilo to v njegovej dobri duši, in ljubil je svojo ženo in dovolil jej je vse, kar je želela, in dovolil jej je vsako veselico.

Kakor pa je uže navada mej to mestno gospodo, da si iz dolzega časa izmišlja vsakovrstne veselice, izmisli si jo je tudi naš principal. Ta gospod principal je imel posestvo na kmetih in tu je hotel napraviti veselico. Povabil je vso mestno gospodo in povabil je tudi mojega prijatelja, dobrega Ivana; družih njegovih podložnikov pa nij povabil, ker smo bili prenemarni v svojem poslovanji, in nič, prav nič mu nijsmo vzeli za zlo. — Mi smo ga pa

pili pri „belem volku“ in bili smo prav dobre volje.

Moj prijatelj Ivan pa nij šel na to veselico principalovo, ker je dejal, da ima veliko posla; šla pa je njegova žena, mlada krasna gospa Marija. In rad jej je dovolil Ivan to veselico.

Nečemo pripovedovati, kakó so obedovali pri tej veselici, koliko je bilo prišlo na mizo pečenih piščet, rac in racmanov, kakó so se hitro manjšale torte, in koliko je bilo še družih malenkostij. Z jedno besedo, veliko veselico je napravil gospod principal.

Tisti dan pa je sedel moj prijatelj celi dan v kanceliji in še le pozno se je vrnil domu — a na stopnicah ga nij čakala mlada krasna gospa Marija, da bi se mu oklenila okolo vratu in ga sè solznimi očmi pogledovala in ljubeznjivo karala, da jo pusti samo doma. In takrat se je stožilo mojemu prijatelju po

svojej ženi, najel je voz in odpeljal se tudi on uže na večer na veselico.

Južen veter razpihaval je zeleno listje v vrtu pred principalovim poslopjem na kmetih, da je tako čudovito šepetalo, kakor bi si pripovedovalo čudne pripovedke iz jutrovi dežel. Da-si moj prijatelj nij bil fantast, je nocoj vendar poslušal to šepetanje zelenega listja. In predno je šel v poslopje, kjer so bili principalovi gostje, hotel je nekoliko po vrtu se sprehajati.

Šel je sredi vrta mej gredicami, kjer so rastle razne cvetice, potonike, lilije, resede, klinčki. Naenkrat pa je zaslišal za soboj tako znan glas, ženski glas — in po pesku, drobni pesku mej gredicami rožljala je vojaška sablja.

Moj prijatelj pa nij bil radoveden, a nocoj se je vendar umaknil s pota in se skril za grmovje; ali se je hotel le umakniti prišle-

173, dne 30. julija t. l. v katerej so v jedernatih in brez ovinkov povedanih besedah pravične želje in zahtevanja avstrijskih Slovencev razložena, je Nemce jako razburila in v mnogih nemških listih se je stvar omenjala, se ve da predrugačena in z iročnim smehljajem, da se drznejo Slovenci pravico kar tako naravnost zahtevati. In vendar so v omenjeni sprevidnici točke, katere tudi Nemcem ne bi škodovala, ako bi se uresničile. (Glej 5, 6, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, in 16. točko). Ali „Tagespošta“ tega ne sprevidi, in piše dne 3. avgusta t. l. št. 206. o 9. točki, v katerej se zahteva „naj se dijaki odlikaši vojništva oprosté in pri vajah v orožji neki ozir jemlje na pravnike, profesorje, bogoslovce in narodne učitelje“ tako-le: „Interessant ist auch die forderung, dass die „nationalen“ lehrer von den waffenübungen dispensirt werden sollen. Der verfassungstreue lehrer möge immerhin einberufen werden, er bedarf keiner erholung. Das nennt man unter den anhängern Sloveniens gleichberechtigung der parteien und nationen!“ O „Tagespošta“, ali si tako hudobna ali pa imaš tako slabega predstavljevalca „Slovenskega Naroda“, da ne vé, da ima beseda „narodni“ dva pomena: national in volks-, in da si je dopisatelj iz Ptuj, ko je pisal „narodni učitelji“ mislil „volkschullehrer“, a ne „nationale“ lehrer, pač nij težavno sprevideti, ako se le óni stavek čita.

Ako si torej „Tagespošta“ hudobna in nalašč ponarejaš, kar piše „Slovenski Narod“, spokori se, ako pa imaš tako slabega in nevednega predstavljevalca, poišči si družega.

Kako slabo so ti dopisatelji nemških listov o slovenskih zadevah podučeni, pokazal je tudi óni dopisatelj iz Gradca, kateri poroča v „Deutsche Zeitung“ dne 5. avgusta t. l. št. 2727. o „Slovenische Fundamental-Artikel“, pa še ne zna, da izhaja „Slovenski Narod“ v Ljubljani, a ne v Mariboru.

Želeti bi bilo, da bi se ti ljudje, ki po nemških listih Slovence zasmehovati hočejo, najprej bolje slovenskega jezika naučili, po tem pa marljivo „Slovenski Narod“ prebirali, da bi se iz njega bolje podučili o Slovencih in njih zadevah in njim ne bi bilo treba lažij po nemških listih pisariti.

Domače stvari.

— (Požar v Sarajevu.) Iz glavnega mesta osvojene Bosne, Sarajeva, smo dobili sledeči telegram: Mesto Sarajevo uničil silen

cema, ali je hotel izvedeti, kaj govorita in kedo sta, ne vémo povedati.

Prišla pa sta mimo — in videl je moj prijatelj Ivan, kako je vitek častnik objemal in poljubljal mlado krasno — — — in kako mu je ona vračala gorke poljube.

Tisti večer pa smo mi sedeli pri „belem volku“ in pili dolensko vino in bili smo dobre volje. In prišel je tisti večer tudi v našo družbo — da-si je bilo uže pozno v noči — moj prijatelj Ivan, in pil je dolensko vino in popil ga mnogo meric — mi pa smo se čudili, da ostaja nocoj ta marljivi kancelist, moj prijatelj Ivan, tako dolgo v naši družbi, in povém vam, ostal je do zadnjega.

Od tega večera pa moj prijatelj nij več tako dolgo posedal po kancelijah in vsak večer je bil v naši družbi, kjer smo pili dolensko vino pri „belem volku“, in vračal se je vselej zadnji domu. Mi pa smo se mu vsi zeló, prav zeló čudili!

požar. Na razvalinah nekdanjega mesta plaka na tisoče ljudi. Več pismeno. — Tudi tukajšnji „Slovenec“ je dobil dne 8. avgusta dva telegrama, ki slove: Strašen ogenj. Vnelo se je v „katoliških ulicah“. Hud vihar, vse mesto v nevarnosti. — Pogorelo je do zdaj 1500 hiš in tisoč prodajalnic. Vse beži.

— (Beseda bodočih učiteljev v Proseku) v nedeljo 3. avgusta se je, kakor se nam poroča, lepo vršila. Naj bi bodoči gg. učitelji domovinske nazore, katere so tam v pesnih in govorih tako navdušeni izraževali, tudi v praktičnem življenji ohranili. Žalibože smo uže večkrat videli, da iz navdušenih mladeničev dijakov in učiteljskih pripravnikov, katerim nij nikdo dovolj odločen in dovolj naroden, in ki v napitnicah zemljo in nebó podirajo na slavo Slovanstva, so postali revni kruhoborčki, prave kukavice.

— (Za zidanje nove šole) pri sv. Jakopu v Rožnej dolini je daroval cesar 500 gl.

— (Učenk na mestnej čvetero-razrednej dekliškeji ljudskeji šoli) v Ljubljani je bilo minolo šolsko leto 1878/79 skupaj 273. mej temi jih je dobilo odliko 21, prvi red 134, izostalo jih je mej letom 22, neizprašanih je 16, umrla je 1. — Šolsko leto se prične dne 16. sept., vpisuje se dne 13. in 15. sept.

— (Dva poganska groba) so izkopali v Račah ob Savi in v odprtih gomilah našli samo po 2 lončeni posodi in 1 nož.

— (Toča) je v srenji Novo-cerkevске uničila dve tretjini poljskih pridelkov.

— (Pri sv. Lovrencu) poleg Krškega so dne 26. m. m. popolnoma pogorela poslopja 6 gospodarjem.

— (Iz Zagreba) se piše „Novicam“, da je nadvojvoda Würtemberg prosil gosp. bana, naj bi iz Hrvatskega v Bosno poslal dva strokovnjaka, katerih naloga bi bila, ogledati tamošnje gospodarstvo in potem dati nasvete, kako bi se moglo gospodarstvo ondi zboljšati. Za to odločena sta naš rojak gosp. Franjo Kuralt, poprej učitelj na goriškej kmetijskeji šoli, in zdaj tajnik gospodarskega društva hrvatskega, in pa vélik župan pl. Vukotinović. 4. dne t. m. prišla jima je uže depša, da se morata precej podati na pot in naravnost v Sarajevo. Jutri se podasta na pot s c. k. dvornim svetovalcem g. Badovincem.

— (Stenografija v Bolgarskeji) Iz Zagreba se nam poroča dne 8. t. m.: Znani naš strokovnjak na polji stenografskem, prof. A. Bezenšek, je dobil pred nekoliko dnevi od bolgarske vlade iz Sofije telegram, kateri mu je poslal bolgarski finančni minister Načević, in kjer ga prosi, da sistemo Gabelsbergerjeve stenografije priredi tudi za jezik bolgarski, kakor je to uže storil za slovenščino, srbsščino in hrvaščino. Nadalje ga pozivlja telegram, da bi izučil stenografov za bolgarski parlament, ter ga naposled vabi, naj prevzame mesto ravnatelja zboru parlamentarnih stenografov, ter pride v prestolno mesto Sofijo za profesorja stenografije. G. Bezenšek je prvi dél te ponudbe takoj sprejel, a kar se tiče poslednje točke, nij mu baš tako lahko odločiti se. Talentiranemu in marljivemu našemu rojaku g. B. je vsekako odprta sijajna bodočnost, naj uže ostane v Zagrebu ali gre v Bolgarsko. Ako bi nam dovoljeno bilo, svetovati g. B., rekli bi mu na vsak način, naj otide brez pomišljanja v Sofijo, kjer je njega delovanju odprto širje polje negoli v Hrvatskeji, katera bode tekar po njega odhodu

uvidela, da jej je bil g. Bezenšek jedini teoretično izobraženi in praktično izvežbani ter izkušeni stenograf in ga bode potem toliko težje pogrešala.

— (Tepež.) Dne 29. julija je knez Windischgrätzov gozdar F. kmetskega sina M. v Planini z lov-kim nožem tako sklal in s kamenjem otolkel, da je siromak po strašnih bolečinah peti dan umrl. Kaj je bilo uzrok tepežu, pokazala bode sodnijska preiskava. Govori se, da je gozdar M.-ove vole našel v graščinskeji paši in je hotel vole odgnati; temu bi se bil M. ustavljal, na kar sta se zgrabila. Taka malenkost menda nij vredna, da bi se kedo zanjo ruval do krvavega. Pravi uzrok vsemu tepežu je najbrž maščevanje, ker je gozdar F. proti M. zgubil neko tožbo zavoljo tatvine lesa. Otkar je gozdar v planini, so tepeži mej pastirji in gozdarji v pohorskih planinah tako pogosti, da je želja ljudstva čisto opravičena, naj bi se premestil omenjeni gozdar. Ako se vol ali krava kam v ptujo pašo zaleti, bi menda ne bilo treba takoj prijeti noža ali puške. „Sl. G.“

— (Turkoljubom.) Ta teden videli smo vojaka ženijskega, vodnika, kateremu so Turki izkopali obe očesi, mu na rokah žile porezali, da je siromak ves čas svojega življenja. Omenjeni ranjenec ima ženo in tri otroke, a si ne more sam nič pomagati. Glejte lahoni in nemčurji, tako delajo vaši prijatelji Turki; še cigani bi se sramovali takega prijateljstva! „Edinost“.

— (Morski volk) se je pokazal na isterskem obrežji tri dni zaporedoma.

— (Živinska kuga) je tudi v Dalmaciji in na Gališkem prenehala in je torej vsa Avstrija te nadloge prosta, dal Bog, da za mnogo časa.

Izpred porotnega sodišča.

V Ljubljani, dne 7. avgusta.

Hudodelstvo zavrtnega roparskega umora.

Pred ljubljanskimi porotniki se je imel dne 7. avgusta zagovarjati 23letni hlapec Janez Kerže iz Ihana zaradi hudodelstva zavrtnega roparskega umora. Zatožba se glasi na kratko tako-le: 19. januarja t. l. je šel župnik Baltazar Bartol ob 7. uri po večerji v svojo spalno sobo v prvem nadstropji in je molil brevir. Črez eno uro sliši župnik, da se vrata odpró, ker pa je mislil, da je njegov hlapec prinesel škornje, se niti nazaj ozrl nij. Kar na enkrat dobi z sekiro udarec po glavi, in ko vstane, da bi se nazaj obrnil, in dvigne desno roko v bran, dobi drugi udarec na čelo, kateri mu je tudi mazinec desne roke teško poškodoval. Župnik prime se zdaj z eno roko za rano, iz katere je prikazala se kri, z drugo pa svetilnico, in se obrne proti napadniku, kateri po temnih stopnicah pri stranskih zatvorjenih vratih farovža izbeži na prosto. Župnik krvaveč ide v sobo za posle, kjer mu njegova sestra izpere rano, mej tem ko dekla biti po mežnarja, kateri slšavši kaj se je zgodilo, ide v cerkev in počne plat zvona zviniti. Može iz Ihana pritekó v farovž na pomoč. Domači hlapec Janez Kerže, kateremu je župnik strijo, pa se nij prikazal iz štale, in še le, ko so ga šli može klicati, je prišel v farovž. Ali mej tem, ko so farmani župnika obžalovali, je ostal Janez Kerže, akoravno bližnji sorodnik župnika, popolnem malomaren. Preiskava je pokazala, da je napadnik na župnika prišel skozi okno sobe, kjer so bila jedila shranjena, po farovškeji lestvici, katera je bila na zaklenemem podu spravljena, v župnikovo spalno sobo, in da je moral jako vešč biti v farovškem poslopji, da je jakeg v temnej noči po stopnicah tako hitro najti in odpreti stranska vrata, in tako pobegniti iz farovža. Ves sum se je takoj obrnil na Janeza Kržeta.

Ko ga je sodnijska komisija pri svojem bi-
vanju v farovžu postavila pod varstvo dveh
mož, rekla mu je njegova teta, sestra župni-
kova: „Ti moraš zmirom takoj govoriti kakor
si zdaj govoril, če boš drugače govoril, kakšno
sramoto boš ti nam in nasej žlahti naredil.“
Ko je bil zaprt na Brdu, hotel je pobegniti,
in ko mu je pisal njegov stric, župnik Bartol
v ječo pismo, naj se vendar spokori, je rekel
briču, ki ga je vprašal, kaj misli o pismu:
„Saj je neumen far, bo moral priseči.“

Tudi pri današnji obravnavi zatoženec
dejanje odločno taji.

Ko se g. župnik Bartol spričevanju od-
pove, je prva priča katera se zaslži, knezo-
škofjski dvorni kaplan, g. Jožef Marinko, ki
je spričeval, da je zatoženec napastnik.

Župnik je tudi pripovedoval, da je več
časa potem, ko se je napad zgodil, opazoval
zatoženca, a ta se nij upal pogledati ga v
obraz. Ko se je župniku rana spirala, je stal
brez vsega sočutja poleg. Tudi da se je ženit
hotel, in se potegoval za službo cerkvenika v
Lipoglavu, je župnik navedel.

Priča žandar Križaj pové, da mu je žup-
nik 11. aprila 1879 rekel: „Nobeden drug me
nij kot on.“

Priča Hribar pové, da mu je župnik pri-
povedoval, da je zatoženec denarja zlo lako-
men človek.

Priči Nachtigal in Kepic sta zatoženca
stražila, ko je bila komisija v farovžu in sli-
šala, ko mu je sestra fajmoštrova rekla, naj
tudi zanepre taji, kakor je pri komisiji tajil itd.

Prebere se potem pismo, katerega je pisal
g. župnik zatožencu, ko je bil na Brdu zaprt.
V tem pismu župnik Keržeta opominja, naj se
spokori in z Bogom spravi, da on mu je uže
odpustil, naj gleda da zadobi odpustjenje od
Boga.

Ko je to pismo Janez Kerže v ječi pre-
bral in ga je sodnijski sluga vprašal kaj pravi
o njem je zatoženec rekel: „Far je neumen,
saj bo moral priseči.“

Prebere se še nekoliko menj važnejših
spisov, na kar prvosednik dokazilno obravna-
vanje sklene.

Porotniki so z 11 proti 1 glasu njim
stavljeno vprašanje potrdili in Janez Krže je
bil vsled tega kriv izpoznan hudodelstva za-
vratnega roparskega umora po §§ 8, 134 in
135, št. 1 in 2 k. z., in obsojen na 10 let
teške ječe, poostrene vsak mesec z enim po-

stom, temnico vsakega 19. januarja, in da
plača vse sodnijske stroške te obravnave. A.

Listnica uredništva. G. J. L. v C. Pre-
obširno, ne moremo rabiti. — r. tukaj. Za tiskovne
pogreške urednik nij odgovoren. Pravo ime brez po-
greškov se glasi: Aeneas Sylvius Bartholomaeus
Piccolomini.

Dunajska borza 9. avgusta.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih . . .	66	gld.	60	kr.
Enotni drž. dolg v srebru . . .	68		10	
Zlata renta . . .	78		55	
1860 drž. posojilo . . .	125		—	
Akcije narodne banke . . .	825		—	
Kreditne akcije . . .	268		75	
London . . .	116		90	
Srebro . . .	—		—	
Napol. . .	9		31 1/2	
C. kr. cekini . . .	5		50	
Državne marke . . .	57		30	

Poslano.*)

Kratek odgovor na „Poslano“ v „Slovenskem Narodu“
od dne 9. t. m.

Lehko bi mi bilo na razžaljive besede „Posla-
nega“ obširneje odgovarjati, ali ker se je zdaj oglašil
Kavčič, ne rečem drugemu, kot to: Kar sem jaz pisal
o preškem učitelji, vem nekaj sam od sebe, torej je
resnično, drugo sem pa zvedel od gospodov, katerim
bo vsak več verjel, kot Kavčiču.

Imen tukaj ne maram praviti, zvedo pa se pri
meni. Kavčiču pak bodi javno povedano, da se ž
njim ne bom prepiral ker njemu nijsem nič žalega
storil. —

To enkrat za vselej.

(268)
Nikolaj Jamnik.

*) Za plačane inserate priobčene pod tem na-
slovom ne odgovarja uredništvo.

Umételjne zobé in zobovja

postavlja, ne da bi bolelo in za žvečiti popolnoma
pripravno, po najnovejšem umetniškem načinu, in
zobne operacije izvršuje z omotenjem z gazom za
smejanje (305—10)

zdravnik za zobé A. Paichel,
poleg Hradeckijevega mostu v 1. nadstropju.

Za čiščenje in izboljš- šanje vina

najboljše, najhitrejše in najcenejše sredstvo je

prava francoska žolca.

To, kakor tudi prosti navod, kako se rabi,
dobi se zmirom z osebnim ali poštnim naročilom
pri **A. Hartmannu v Ljubljani**, v Luka Tav-
čarjeveji hiši. (330—6)

Najsijajnejši vspeh zagotovljamo. Troški za
čiščenje znašajo za vsak hektoliter 4 1/2 kr.

Stare železniške šine

za zidanje mostov in hiš,
najboljše in frišno

apno od cementa

v ceno prodajata (327—6)

Wogg in Radakovic,

trgovina z železom „zum gold. Anker“ v Celju.

Važno za gostilničarje!

Podpisani po zelo nizkej ceni izdelujem vsake
velikosti

ledenic (Eiskasten),

v katerih se dajo dobro hraniti pivo in jedi. Vnanja
naročila izvršujem takoj in točno.

Janez Podkrajšek,

(358—2) v Ljubljani v Trnovem hiš. št. 19.

Karel Simon,

gostilnar „pri lipi“

v judovskih ulicah šte. 5.

Svojim prečastitim gospodom gostom v kavani
„Evropa“ zahvaljujoč se najiskrenejšje, dovoljujem
si p. n. občinstvu ujudno s tem naznanjati, da sem
prevzel

gostilno „pri lipi“,

ter da se bodem zmirom trudil, z dobro pijačo,
okusno jedjo in pazno postrežbo ohraniti staro do-
bro ime te gostilne. Spoštovanjem

Karel Simon,

(354—2) gostilnar.

Več drvarjev

takoj sprejme pod dobrimi pogoji

Franc Steinmetz,

(359—3) v Banjaluki Bosna).

Lepe in po ceni

klobuke in čepke,

kakor tudi

kožuhovino

prodaja

Anton Krejči,

v Ljubljani, na kongresnem trgu na oglu gledališčni-
ulic. (28—8)

Tuji.

8. avgusta:

Evropa: Kopl iz Hrvatskega.

Pri Simonu: Böse iz Dunaja. — Mazek iz Gradca. — Pauer iz Reke. —
Kaiser, Lerchenthal iz Dunaja.

Pri Hartmannu: Polak iz Dunaja. — Jaklič iz Kočevja. — Golob iz Vrhnike.
— Keller iz Trsta. — Schwarz iz Dunaja. — Jedlička iz Češkega.

Pri bavarskem dvoru: Raak iz Toplice. — Oblak iz Novega mesta.

Skoraj zastonj!

Od konkurzne uprave nedavno na nič prišle velike angleške
fabrike za britanija-srebro dobili smo nalog, da naj vse pri nas v za-
logi ležeče blago od britanija-srebra za majheno povračilo voznine in
1/4 dela plače delavske, oddamo.

Proti vposlanju svote novecev, ali pa tudi proti povzetju samo
6 gl. 75 kr. le kot povračilo voznine od Angleške do Dunaja in
kot neznatni del delavske plače, dobi vsakdo sledeče za četrti del
reelne vrednosti, **skoraj zastonj**, in sicer:

- 6 kom. vrlo dobrih **namiznih nožev**, z ročnikom od
britanija-srebra, s pravo angleškimi srebrno-
jeklenimi ostrinami.
- 6 „ jako finih **vilic**, britanija-srebro, iz jednega kosa.
- 6 „ **teških žlic** za jedi od britanija-srebra.
- 6 „ **žlic** za kavo od britanija-srebra, najboljše
kvaliteti.
- 1 **maslini zajemalec** za mleko od britanija-srebra.
- 1 **teški zajemalec** za juho od britanija-srebra.
- 6 **podstavkov** za nože od britanija-srebra.
- 6 kom. **Viktorija podstavkov**, fino cizelirani.
- 2 **krasna namizna svečnika** od britanija-srebra.

40 kom. Vse te reči so izdelane iz najfinejšega britanija-srebra, ki
je na celem svetu jedina kovina, katera ostane večno bela, in se od
pravega srebra tudi po 20letnem rabljenju ne more razločiti, **za kar**
se garantuje.

Naslov in jedini kraj za naročila v c. kr. avstro-ogerskih provincijah:

General-Depot der I. engl. Britannia-Silber-Fabriken:

Blau & Kann, Wien, I. Elisabethstrasse Nr. 6.

Izdatelj in urednik Makso Armic.

Glavno zalogo naturnih rudninskih vodâ

ima

Peter Lassnik

v Ljubljani.

Uže 23 let obstoječa trgovina z rudninskimi vodâmi daje ne
samo sanitatnemu uradu, nego tudi vsakemu izmed p. n. naročnikov
izvirne fakture na razpolaganje, da se vsakdo lahko sam preveri,
da so sklenice napolnene s pravimi in frišnimi zdolaj imenovanimi
studenci, ter prosi za mnogoštevilno obiskavanje, obljubljaajoč točno
postrežbo.

Adelaidin studenec, Bilinska kislâ voda, Hebska (Eger) Fran-
ceva voda, slani studenec in travniški studenec, Emski Viktori-
studenec, Emski hrenček, Friedrichshallna grenka voda, Franc Josipov
grenki vir, Gleichbergski Konstantinov studenec, Sv. Ivana vir,
Klavzenski jekleni vir in Gleichbergska slanica; Giesshüblerska
kislâ voda, Halska jedna voda; Karlsbadska mlinica, gradska voda
in vrelec; Marienbadska krizka voda, Preblavska kislâ voda, Bilnaska
grenka voda, Pirmondska jeklena voda, Rodanjska kislâ voda, Ra-
koczy-grenka voda, Recoaro-jeklena voda, Rogatska kislâ voda, Rimski
studenec (Koroška kislina), Ofenski Viktori studenec, Salschützka
grenka voda, Selterzerjeva voda, Ščavniska kislina, Sv. Levrencija
jeklena kislina, Wilhelmov studenec Kronthalski, Karlsbadska vreleška
sol, Marienbadska sol in Halska jedna sol. (275—10)

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.